

beschikking gesteld zouden worden (d.w.z. naar de concentratiekampen overgebracht) *'zur Vernichtung durch Arbeit'*; hetzelfde zou geschieden met de *Sicherungsverwahrte* (beroepsmisdadigers die krachtens rechterlijk vonnis na het uitzitten van hun straf tot opsluiting in een gesloten inrichting veroordeeld waren), met Joden, Zigeuners, Russen en Polen die tot meer dan drie jaar -, en met Tsjechen en Duitsers die tot meer dan acht jaar gevangenisstraf veroordeeld waren, en tenslotte zouden Joden, Zigeuners, Russen en Polen die zich voortaan aan strafbare feiten zouden schuldig maken, in het geheel niet meer voor de rechter komen, *'sondern'*, zo heette het in de desbetreffende notitie, *'durch den Reichsführer-SS erledigt werden.'*¹

Eind september deed Thierack mededeling van deze besluiten aan alle Duitse *Oberlandesgerichtspräsidenten* (in ons land te vergelijken met de presidenten der gerechtshoven) en *Generalstaatsanwälte* (te vergelijken met de procureurs-generaal bij de gerechtshoven). *'Im Osten'*, zo betoogde hij ter toelichting,

'liegt der deutsche Kolonialboden. Das setzt aber voraus, dass wir die dort lebenden Völker vernichten müssen (brutal spreche ich das vor Ihnen aus), sie mindestens niederhalten müssen. In diesen Ostgebieten soll man keine Gerichte aufziehen. Gerichte können das dortige Volkstum nicht vernichten, nicht dezimieren; das muss aber geschehen. Das kann nur die Wehrmacht und die Polizei.'

Ook over de gevangenen die hij aan Himmler zou uitleveren, sprak Thierack. Er zaten op dat moment in Duitsland in alle gevangnissen en andere gesloten inrichtingen bij elkaar bijna honderdnegentigduizend gedetineerden, onder hen zeventienduizendvierhonderd ter beschikking gestelden (*Sicherungsverwahrte*) en zeventienduizendzeshonderd die meer dan acht jaar gevangenisstraf gekregen hadden. *'Diese fünfzehntausend Asozialen hätte der Reichsjustizminister im vorigen Winter töten lassen können, vielleicht unter Erfrieren, wie unsere Soldaten erfroren sind. Auch sie müssen vernichtet werden, und zwar durch Einsatz. Sie werden alle'*, aldus Thierack, *'dort eingesetzt werden, wo sie zugrunde gehen'*: in de concentratiekampen.²

De transporten die uit de nieuwe regeling voortvloeiden, namen vrij veel tijd in beslag, maar eind april '43 waren blijkens een ongedateerde notitie van het *Reichsjustizministerium* in totaal bijna vijftienduizend gevangenen, onder wie bijna vierduizend *Sicherungsverwahrte*, naar de kampen overge-

¹ Neur. doc. PS-654. ² Verslag van Thieracks bespreking op 29 sept. 1942, samengevat in Weinkauff: *Die Deutsche Justiz und der Nationalsozialismus. Ein Überblick*, p. 153-54.